

N.C.P.G.R.

MEENSEL - KIEZEGEM '44

48^e Jaargang – 4^e Editie – December 2023

Er was eens een winter: vredige wintersfeer op het erekerkhof in Meensel.

De zerken bedekt met een witte muts van sneeuw.

Vanwege het voltallige bestuur van NCPGR Meensel-Kiezegem'44 en Museum44 wensen wij u een succesvol en vooral gezond 2024. Wij danken u voor de aanwezigheid op tal van onze activiteiten en hopen u ook in het nieuwe jaar talrijk te mogen verwelkomen.

Traditiegetrouw gaat deze december-editie samen met de vernieuwing van het lidgeld.

Wij appreciëren uw blijvende steun aan onze organisatie.

Nationale Confederatie van Politieke Gevangenen en Rechthebbenden – Meensel-Kiezegem 1944 vzw
Zetel: Neckerspoelstraat 6 3391 Meensel-Kiezegem. Ondernemingsnummer 0464.494.594 RPR Leuven

Post Erkenningsnummer **P005656** – Afgiftekantoor Tielt-Winge
Verantwoordelijke uitgever : Vital Craeninckx, Leuvensesteenweg 168 3390 Tielt-Winge

Locatie: Museum44 Binkomstraat 1 3391 Meensel-Kiezegem

Je kan het museum bezoeken individueel of in groep mits reservatie via +32 16 36 50 55, reservaties@museum44.be of online via www.museum44.be.

Openingsuren: zaterdag en zondag van 10.00 uur tot 17.00 uur. Weekdagen mits reservatie. Feestdagen gesloten. *Het museum zal gesloten zijn vanaf maandag 18 december tot en met vrijdag 5 januari 2024.*

Contacteer ons gerust voor meer informatie, of kijk op onze website www.museum44.be

Tom Devos +32 487 73 70 02

Marc Cauwbergs +32 478 92 70 26

Katrin Duerinckx +32 485 55 97 57

Ronny Olemans +32 473 35 03 65

BESTUUR vzw **N.C.P.G.R Meensel-Kiezegem'44**

VITAL CRAENINCKX

Voorzitter

+32 16 63 46 23

+32 496 50 46 77

FREDDY DUERINCKX

Ondervoorzitter

+32 16 62 12 38

+32 479 69 97 88

VIVIANE CAUWBERGS

Secretaris

+32 16 53 41 88

+32 473 32 07 76

JOS LEMMENS

Penningmeester

+32 16 63 36 11

+32 477 45 67 36

WERKGROEPEN

HERDENKINGSCOMITE

Coördinator Vital Craeninckx

HERDENKINGSREIZEN

Coördinator Oktaaf Duerinckx

MUSEUM & TENTOONSTELLINGEN

Coördinator Marc Cauwbergs

REDACTIE

Vital Craeninckx, Oktaaf Duerinckx & Tom Devos

BESTUURSLEDEN

Rita BROOS, René CAUWBERGS, Stefan CAUWBERGS, Caroline COLEBUNDERS, Katrin DUERINCKX, Guido HENDRICKX (ere-voorzitter), Tom LEMMENS, Ronny OLEMANS, Rudi PEETERS, Marcel REYNDERS, Melanie SCHOUTERS, Evrard VAN GOIDSENHOVEN, Yvonne VANGILBERGEN & Fernand VANSEVENANT

REKENINGNUMMERS

Algemeen, Lidgelden & Donaties – KBC – IBAN BE84 7340 3632 1859 – BIC KREDBEBB

Herdenkingsreizen: KBC – IBAN BE96 7390 1554 9505 - BIC KREDBEBB

Website: <https://www.meensel-kiezegem44.be/>

Voorwoord

Onlangs las ik een artikel waarin wetenschappers beweren dat ons de koudste winter sedert lang te wachten staat. Deze bewering staat haaks op een gangbaar volksgezegde dat er geen winters meer zouden zijn. Met een vleugje nostalgie herinner ik me nog goed de poëtische winterdagen wanneer de sneeuw alles had toegedeekt en de bomen kreunden onder een dikke laag sneeuw. De warmte van de kachel en het suizen van de moor op de Leuvense stoof, gaven een extra dimensie aan de winter. In deze periode van het jaar denk ik even terug aan 79 jaar geleden, Kerstmis - winter - 1944.

Vrede op aarde leek verder weg dan ooit, hoewel de 2de Wereldoorlog over een paar maanden voorbij zou zijn. Voor miljoenen Europeanen en voor vele van onze dorpsgenoten was december 1944 een tijd van ongekende angst, honger, kou en wanhoop. Duitse steden kregen zware aanvallen te verduren, aan het front werd in alle hevigheid gevochten en in concentratiekampen verloren velen hun leven. Toch zorgde die Kerstmis '44 voor dat kleine sprankeltje hoop en troost maar ook voor vertwijfeling, zoals blijkt uit de hiernavolgende getuigenis van Raymond Van Pée : een fragment uit zijn boek *“ik was 20 in 1944, relaas uit Neuengamme en Blumenthal”*. Van Pée vernoemt in zijn boek ook de mannen uit Meensel-Kiezegem. Hij moet hen dus ongetwijfeld in het kamp ontmoet hebben.

“ Kerstmis naderde, het feest van de vrede. De ingenieurs zeiden dat we twee dagen niet moesten komen werken, want zij kwamen ook niet. We trachtten wat kerststemming te brengen op onze kamer. Met kleurige papiertjes uit de fabriek maakten wij een klein boompje. Zou de kampleiding iets organiseren om er toch een feest van te maken? Allerlei geruchten doorkruisten het kamp. De meestergast wenste ons een vrolijk kerstfeest, er onmiddellijk aan toevoegend dat het voor het grote Duitse Rijk wel een mooi kerstfeest zou zijn, maar niet voor ons, want er waren veel huizen en dorpen in België platgeschoten en er waren veel doden gevallen. Het von Rundstedt-offensief was gelukt en dat was volgens hem een grote overwinning. Rotzak, val dood, dachten wij. En met dit slechte nieuws moesten wij, arme gevangenen, de kerstdagen in. Maar onze wil om te overleven werd onderschat. We zouden en moesten terugkeren naar onze geliefden, naar de vrouwen en ouders van onze doorgemartelde vrienden, om hen te vertellen hoe hun man of zoon zich tot het uiterste had ingespannen om te overleven en dat zijn laatste gedachten aan zijn dierbaren waren gewijd.

Kerstavond brak aan. We verzamelden op de appelplaats en zongen kerstliederen in alle talen. De kapo's en ss'ers waren niet te zien. Ze zaten samen in een kamer en zopen zelfgemaakte jenever, die in een klein blok gestookt werd van aardappelen en graan. In de ss-barak was niet veel licht te bespeuren. Het kamp van de marinesoldaten lag naast het onze. Daar werd gezongen en gefeest en we zagen kaarsen branden. De wachten rond ons kamp en boven in de uitkijktorens zouden ook liever mee gefeest hebben, maar moesten we pogen te ontsnappen, dan vlogen ze misschien naar het front in Rusland, daar werd altijd mee bedreigd als men zijn dienst niet goed deed. Iedereen was met zijn gedachten thuis. Wie van ons zou het geluk mogen beleven nog ooit eens een kerstfeest in familiekring te vieren? Met weemoed in het hart kropen wij in onze luizenbak. Er werden nog wat kerstmaaltijden samengesteld vanuit bed, tot Theo riep dat we mekaar niet langer moesten plagen, maar proberen te slapen.

Op kerstdag kregen we ieder vijf aardappelen met pel en al, met een zemelensaus en kleine stukjes van iets dat op vlees trok maar er niet naar smaakte. 's Avonds bij ons stuk brood kregen we marmelade en een stuk worst. Op tweede kerstdag moesten we niet naar de fabriek, maar dat was veel beter geweest, want nu werden we de hele dag geplaagd en opgejaagd. We moesten de barakken grondig kuisen. Verscheidene groepen gevangenen werden gestraft; ze moesten in kikvorshouding heel het plein afspringen. Wie niet vlug genoeg sprong werd met de matrak bewerkt. Zo verliepen de feestdagen '44... .” einde citaat.

Vandaag... Decennia later: 2023. Wij hebben het zeker niet slecht in dit land. Denk onder andere aan onze sociale zekerheid waarbij iedereen recht heeft op een degelijke medische behandeling. We betalen daar belastingen voor maar waar elders vind je dergelijk systeem? Laten we daarom, de eindejaarsfeesten met optimisme tegemoet gaan en, als het kan, daarbij even terugdenken aan die kerst van 1944.....in Neuengamme.

Vital Craeninckx, voorzitter

Vredevolle kerst en gelukkig nieuwjaar.

In Memoriam

- **Marcel Van Goidsenhoven**, gepassioneerd horlogemaker, weduwnaar van mevr. Agnes Buttiens († 2022), geboren in Meensel-Kiezegem op 12 november 1935 en aldaar thuis overleden op 16 november 2023.

Marcel was trouw lid van de vereniging van Politieke Gevangenen.

Foto aan het beeld 'De Wanhoop van Meensel-Kiezegem' in Neuengamme. v.l.n.r. neef Evrard, Paul (zoon van zijn broer Jef), broer Jef † en uiterst rechts Marcel.

De vader van Marcel, Evrard, stierf in Wöblin en zijn broer Alfons stierf op de Cap Arcona in de baai van Lübeck.

Marcel begon als uurwerkmaker na de dood van zijn broer Prosper in 1960. Die was in 1952 begonnen als uurwerkmaker.

Dochter **Carina** vertelde aan 'Hageland Actueel':

"Papa beloofde aan zijn broer dat hij zijn werk zou verderzetten en tot zijn laatste dag hield hij zich aan die belofte. Hij maakte ook antieke klokken en wanneer er mensen de winkel binnen kwamen nam hij ze vaak mee naar zijn werkplaats. Zet u maar even, zei hij dan. Ik groeide op in de winkel en jaren later hielp ik ook mee. Mijn vader was een echte stielman, een harde werker en trots op zijn levenswerk. Hij droomde ervan om de zaak uit te breiden met optiek en hij was ervan overtuigd dat ik zijn opvolger ging worden. Ik behaalde een diploma als opticien en later nog eentje als goudsmid. Twaalf jaar heb ik een optiekzaak gehad naast de winkel van papa maar op een gegeven moment wilde ik er meer zijn voor mijn kinderen."

Getuigenis van buurman **Octaaf Coeckelberghs** op facebook:

Voor onze geliefde buur : Met tranen in de ogen, maar met heel veel prachtige herinneringen denken we aan deze unieke mens en zijn hele mooie levensverhaal terug. In dankbaarheid ook, want hij was, is een door iedereen graag geziene beminlijke buur...geliefd door allen, diepgelovig. Hij heeft de hele geschiedenis van de uurwerkmakerij meegemaakt, zijn zaak uitgebreid. Met zijn ooglen over de kleinste radertjes van de mechaniek gebogen. Hij hield ook van filosoferen tussen babbels door. Van zijn standpunten te verdedigen, maar ook die van de gesprekspartners indien iets hem valabel leek. Het grote horlogewerk van het leven, konden we dat maar afstellen dat alles piekfijn in mekaar paste, in functie van de individuele en collectieve vrede. Hij overleefde de digitale tijd...het computertijdperk. Over de zinnen van het leven gaan van de computer weinig antwoorden komen. Een ambachtsman met radertjes staat daar dichterbij dan een computer. Het was een echt genot om hem in zijn tuin bezig te zien, wat een geduld en ervaring. Ook met fruitbomen. In onze straat bleef dus deze week de tijd even stilstaan. Ik zag enkele dagen terug nog het plezier dat hij had met het snoeien van zijn rozen. Hoe hij me kon plagen met mijn manier van tuinieren en bomen laten groeien. Dacht terug aan hoe hij met onze oude hond Jef kon praten. "Ehwel Jefke..." We hebben tegen de 'weduwe' van Jef , ons hondje Joke gezegd dat Marcel met Jef gaan wandelen is. Sterkte doorheen de droefenis. We gaan er hier op den hoek nog vaak aan denken. Die mens verdient een standbeeld.

Marcel, de horlogemaker, met de typische lens op zijn bril gemonteerd

Feestvergadering op 28 oktober

De feestmaaltijd op een nieuwe locatie in zaal “Vogelzang” in Kumtich bij Tienen viel in de smaak van de 42 aanwezigen. De vele enthousiaste reacties worden geapprecieerd. Burgemeester Rudi Beeken bevestigde in zijn speech de steun van de gemeente aan onze organisatie, temeer daar wij door onze activiteiten bijdragen aan het op de kaart zetten en de positieve uitstraling van de gemeente.

Voorzitter Vital had de eer om onze oudste medewerker René Cauwbergs te bedanken voor zijn jarenlange “staat van dienst” en toewijding jegens de vereniging, en dit met een eremedaille en een diploma vanwege de Nationale Confederatie.

René poseert fier met zijn diploma.

Penningmeester Jos Lemmens schetste een overzicht van de financiële toestand en directeur **Marc Cauwbergs** van **Museum44** lichtte de werking van het museum nader toe:

- Het museum bestaat nu vier en een half jaar en het draait goed.

Het aantal bezoeken loopt vlot (dat kan natuurlijk altijd beter).

Wat opvalt is dat er meer bezoekers komen van buiten onze regio zoals uit Limburg, Oost- en West-Vlaanderen..

Mede door het feit dat we aangesloten zijn bij Museumpass en je met deze pas het museum gratis kan bezoeken.

En zelfs van uit het buitenland mogen we al bezoekers ontvangen.

De scholen en groepen beginnen ook hun weg te vinden naar het museum. Zo komen de scholen van de eigen gemeente, Sint-Joris-Winge en O.L.V.Tielt en enkele omliggende gemeenten, Glabbeek en Lubbeek al jaarlijks het museum bezoeken.

Met onze activiteiten zoals Museum Café, Oorlogswandeling en enkele pop-up tentoonstellingen hebben wij ook reeds veel bezoekers kunnen bereiken.

Daarbij hebben we ook nog activiteiten in samenwerking met de verenigingen van Meensel-Kiezegem die aanslaan zoals: het Vredeslicht, de erfgoeddag, de Open monumentendag en de Ijsbrekerdag.

Lees verder blz. 6

Naar 2024 toe willen we nog meer werk maken van de vertalingen in het Frans, Engels en eventueel Duits om zo het museum nog aantrekkelijker en toegankelijker te maken.

Volgend jaar vieren we het 5-jarige bestaan van het museum en voorzien we een aantal speciale evenementen in en rond het museum.

Dit jaar nog, op 16 december, halen we weer in samenwerking met de parochie Sint Donatus, diaken Luc Claeys en FERM het Vredeslicht naar Meensel-Kiezezem.

Eind januari van het nieuwe jaar 2024 willen we terug meewerken aan "IJSBREKER", een nieuwjaarsdrink voor het ganse dorp.

In 2024 zal het 80 jaar geleden zijn dat de 2 razzia's in Meensel-Kiezezem plaatsvonden. Dit zal dan ook ruimschoots herdacht worden. In het kader hiervan worden een aantal activiteiten gepland gedurende het ganse jaar.

We kunnen al volgende 3 tentoonstellingen voorstellen:

- *Van 1 maart tot 25 mei: kunstwerken van Georges Despaux en Linda Van der Meeren.*
- *Van 7 juni tot 27 juli: Neuengamme en haar satellietkampen*
- *Van 9 augustus tot 28 oktober: Meensel-Kiezezem44 tachtig jaar later*

Op 21 april doen we met het museum ook weer mee aan de erfgoeddag.

De Museumcafés gaan volgend jaar verder door:

- *12 mei: moederdag*
- *9 juni: vaderdag*
- *14 juli: oorlogswandeling*
- *8 september: laatste museumcafé met reünie van de herdenkingsreis*

Op donderdag 8 augustus beginnen wij met de herdenkingsdagen met als afsluiter de herdenkingsplechtigheid op zondag 11 augustus, precies 80 jaar na de tweede grote razzia.

De herdenkingsreis, voor de 25ste maal, zal volgend jaar doorgaan van 22 tot 25 augustus.

Zoals u ziet een goed gevuld programma.

Gelukkig kunnen we rekenen op de steun en hulp van vele vrijwilligers.

Alle bijkomende hulp is uiteraard steeds welkom.

Namens Museum44 van harte dank voor alle steun van de voorbije jaren en hopelijk ook nog voor de toekomst.

Burgemeester R. Beeken volgt aandachtig het relaas van Jos Lemmens

Directeur Marc Cauwbergs aan het woord

Als we 't vergeten begint het opnieuw . . .

Laatste getuigenissen gezocht

De uitspraak waar de film in zaal twee van het museum MK44 de indringende reportage van de gebeurtenissen besluit, blijft nazinderen en heeft duidelijk zijn impact. De gidsen van ons museum ondervinden dit bij bijna elke rondleiding. Het valt vooral op bij de scholen. Tieners blijken de laatste tijd zeer gevoelig voor de wrede gebeurtenissen van toen. Dit zal bijna zeker te maken hebben met de toestanden in de wereld. Via de media zien en horen zij de toestanden in Oekraïne, Israël, Palestina, Afrika enz...Het valt op dat zij gevoelig zijn voor de individuele verhalen in het kader van het angstaanjagende gebeuren. Mede hierom besloten Tom Devos en Oktaaf Duerinckx de verloren gewaande, en soms geweerde, teksten en interpretaties te bundelen tot een boekdeel dat in 2024 ter perse zal gaan. Wie nog pakkende verhalen uit de oorlogsjaren uit ons dorp heeft vernomen kan deze altijd naar onze redactie sturen. Al wat past zou bewaard moeten blijven. Na een rondleiding zien we ook nog dat er individueel veel belangstelling is voor dergelijke, veelal ongekennde, anekdotes. Regelmatig zijn er geïnteresseerden aan 't luisteren aan de hoofdtelefoons aan de kleine schermen. Daar moeten we dus meer op inzetten.

Momenteel hebben we de getuigenissen van enkele oorlogswezen, het verhaal van de **familie Timmermans** uit Kiezegem gezien door het oog van de tienerdochter, het verhaal van het niet afgeleverde pakje dat op het kantoor van de Gestapo in Leuven werd afgepakt, de woorden van **Frans Vangilbergen** (die we met toelating van dochter Yvonne mogen meegeven) die hij niet wou vertellen aan journalist Maurice De Wilde,....

Louis Timmermans

Adolf Timmermans

Frans Vangilbergen

Ook geven we de gevolgtrekking mee van de afwezigheidsboekjes van de gemeenteschool. Deze, door Lena Duerinckx uit OLVr-Tielt doorgegeven, geschriften geven ongewild de wrange toestanden weer die door de razzia's werden veroorzaakt. Het gaat hier over de kleine klas (1ste-2de en 3de leerjaar) in het schooljaar 1943-1944 met meester Fernand Duerinckx en 1944-1945 met juffrouw Maria Debruyn. Dit hele werk zal een nuttige aanvulling zijn bij de andere boeken die verschenen zijn over Meensel-Kiezegem. Vele hiervan zijn te verkrijgen of te lezen in ons museum.

Wie nog een waar verhaal wil meedelen laat het weten aan de redactie voor eind januari 2024. Op die manier versterk je mee ons motto: *“Als we 't vergeten begint het opnieuw.”*

INFOBROCHURE: *Dubbeltentoonstelling Georges Despaux (legaat Rik Vanmolkot jr.) en
Linda Van der Meeren*

Vroeg begonnen is half gewonnen.

Het mag niet verwonderen dat wij dit herdenkingsjaar van de 80ste verjaring van de razzia's in Meensel-Kiezegem al op 1 maart 2024 openen met een dubbeltentoonstelling met betrekking tot twee beruchte concentratiekampen, namelijk Buchenwald en Neuengamme. Voor Buchenwald kunnen wij terugvallen op een selectie uit de 180 prachtige tekeningen van de Zuid-Franse kunstenaar Georges Despaux: deels prachtige schetsen van bekende "gasten" in Buchenwald, anderzijds levensechte tekeningen, geïnspireerd op het dagelijkse kampleven. Dat wij tekeningen hier kunnen tentoonstellen danken wij aan dokter Rik Vanmolkot zaliger, die in het kamp bevriend raakt met Georges Despaux.

Despaux schonk deze tekenschat na de oorlog immers aan zijn vriend Vanmolkot.

Linda Van der Meeren zal op haar beurt een eigen indringende en doorleefde stijl tonen in haar kleurrijke schilderwerken. De bezoeker kan zich laten onderdompelen in de macabere wereld van oorlog en concentratiekampen, inclusief het voor Meensel-Kiezegem beruchte kamp van Neuengamme.

Met deze dubbeltentoonstelling willen wij een aanzet geven voor een blijvende voortzetting van de jaarlijkse herdenking van dit wrede oorlogsgebeuren: onze helden uit Meensel-Kiezegem sterven pas als wij niet meer aan hen denken. En met de moeder aller verkiezingen op 9 juni 2024 in het vooruitzicht willen wij ook een sterk signaal uitzenden tegen de snelle opkomst van het rechts-extremisme in Europa en zeker ook in eigen land!

Tijdens deze dubbeltentoonstelling voorzien wij ook twee boeiende lezingen.

De nieuwsgierigheid van Peter Celis naar de man achter de naam Blenkinsop (grafzerk op het erekerkhof in Meensel) resulteerde in het boeiende boek "BLENKINSOP: van de Belgische ondergrondse tot Bergen-Belsen"

Voor de tweede lezing verwelkomen wij **Linda Van der Meeren**.

In haar werken laat zij zich inspireren door het oorlogsverleden dat haar van kleins af verbindt met Meensel - Kiezegem.

Het recent overlijden van haar echtgenoot bracht haar ongewild in de situatie van de jonge weduwe in Meensel - Kiezegem zoveel jaren terug.

"Herdenken in Meensel - Kiezegem" staat op een unieke en bijzondere plaats. In haar verhalen van rouw brengt zij ons troostende boodschappen.

Een verhaal van hoop door te praten over de dood.

De exacte data van dit alles vindt u verder in de infobrochure!

Opgetekend door Oscar Lauwens en Linda Van der Meeren

Coördinatoren dubbeltentoonstelling

Jaarplan 2024 - Tentoonstellingen

vr 1 maart 2024 - za 25 mei 2024

- **Tentoonstelling Kunstwerken Despaux & Linda Van der Meeren**

vr 7 juni 2024 - za 27 juli 2024

- **Tentoonstelling - Neuengamme & haar satellietkampen**

vr 9 augustus 2024 - za 28 oktober 2024

- **Tentoonstelling - Meensel-Kiezegem'44 - 80 jaar later**

Jaarplan 2024 - Evenementen

- vr 1 maart 2024 **Persvoorstelling & Opening Tentoonstelling - Despaux & Van der Meeren**
- zo 21 april 2024 **Erfgoeddag 2024 - Thema 'Thuis' - Weduwen en wezen**
- zo 12 mei 2024 **Museumcafé - Thema 'Moederdag'**
- vr 7 juni 2024 **Persvoorstelling & Opening Tentoonstelling - Neuengamme & bijkampen**
- zo 9 juni 2024 **Museumcafé - Thema 'Vaderdag'**
- zo 14 juli 2024 **Oorlogswandeling**
- do 8 augustus 2024 **Quiz Meensel-Kiezegem '44**
- vr 9 augustus 2024 **Persvoorstelling , Boekvoorstelling & Opening Tentoonstelling - Meensel-Kiezegem '44 - 80 jaar later & 5 Jaar Museum44**
- za 10 augustus 2024 **Processie & Nocturne**
- zo 11 augustus 2024 **Herdenkingsplechtigheid4**
- do 22 - zo 25 augustus 2024 **25e Herdenkingsreis naar Noord-Duitsland**
- zo 8 september 2024 **Museumcafé - Thema Reünie Herdenkingsreis**

2023: Museum 44 - een jaar in beeld

Katrin Duerinckx

Op 17 december 2022 werd het werkjaar 2022 afgesloten en het werkjaar 2023 aangevat met het inhalen van het **Vredeslicht**.

De voorzitters Vital Craeninckx (NCPGR) en Marc Cauwbergs (Museum44) ontvingen het Vredeslicht.

Aansluitend was er een gezellige Kerstzingeling in samenwerking met FERM.

23/04/2023: Erfgoeddag met als thema dieren. De duif tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Bezieler Ronny Olemans legt de laatste hand aan de mooie pop-up tentoonstelling.

We mochten meer dan 100 bezoekers ontvangen.

Museumcafé's op 14 mei - 11 juni - 9 juli - 10 september.

Tijdens de museumcafé's was het weer gezellig samenzijn met vrienden, familie, vrijwilligers en sympathisanten. Buiten in de tuin kon een glaasje gedronken worden. In het museum stond onze gids Oktaaf Duerinckx klaar voor rondleidingen en de nodige uitleg. In mei, op **Moederdag**, werd hulde gebracht aan het spandoek van de weduwen. De **oorlogswandelingen** gingen door tijdens het museumcafé van 9 juli. Zo'n 420 wandelaars namen hieraan deel.

2023: Museum 44 - een jaar in beeld

6 augustus 2023: herdenkingsplechtigheid in Meensel-Kiezegegem

Herdenkingsreis Neuengamme 24/08/2023 - 27/08/2023
Samen met 35 medereizigers

Scholen bezoeken Museum 44

Dit jaar mocht het museum meer dan 120 leerlingen ontvangen van scholen uit O.L.V.Tielt, Sint-Joris-Winge, Glabbeek, Lubbeek en Oud-Heverlee

Ook dit jaar bezochten meer dan 1200 bezoekers Museum44

Tegen het einde van het jaar willen we natuurlijk ook al de vrijwilligers, gidsen en helpers bedanken die ons gedurende het voorbije jaar geholpen en gesteund hebben. Op 11/11/2023 hielden we dan samen een gezellige kaas- en wijnavond. Nu nog op 16 december het Vredeslicht 2023 inhalen en we zijn weer vertrokken voor een volgend werkjaar.

EINDELIJK: Freddy en Claire Duerinckx - Perilleux met het gezin naar Neuengamme.

Geen eenvoudige opdracht, vier gezinsagenda's samen leggen en een vrij weekend vinden om met onze drie kinderen en hun gezin het concentratiekamp in Neuengamme te bezoeken. Maar het is gelukt.

Hoe Olivier, Frederic en Isabelle met hun gezin het bezoek aan het concentratiekamp in Neuengamme hebben beleefd schreven ze neer in bijgevoegde teksten op volgende bladzijden. (blz. 13 - 15)

Een weekend om nooit te vergeten en levenslang te koesteren. Freddy, ondervoorzitter

De ganze familie verzameld rond het beeld "De Wanhoop van Meensel-Kiezegem".

Lees verder blz. 13

Het laatste weekend van september zijn we met alle kinderen en kleinkinderen van Freddy en Claire Duerinckx naar Neuengamme getrokken, naar het concentratiekamp waar onze groot- en overgrootvader in augustus 1944 naartoe werd gedeporteerd en waar hij ook in december 1944 is overleden. De rit naar daar op een vrijdag namiddag bleek niet zo vlot te verlopen, maar vrijdagavond laat waren we dan toch allemaal aangekomen.

Zaterdag werd de hele dag in beslag genomen door het bezoek aan het concentratiekamp zelf. Sommigen onder ons waren er al een of meerdere keren geweest, maar voor de kleinkinderen was het voor iedereen de eerste keer. Dat was meteen ook de reden van het bezoek, we wilden graag dat de kinderen, maar vooral de kleinkinderen de hele geschiedenis uit de mond van opa zelf konden horen.

Ik had de site van Neuengamme verleden jaar al eens bezocht, toen was het voor mij de eerste keer en was ik erg onder de indruk van alle gebouwen, restanten van gebouwen, het museum en van de verhalen die zich daar hebben afgespeeld. De tweede keer, nu dus, kon ik er al met een andere blik naar kijken en viel me eigenlijk, raar om te zeggen, de pracht en de openheid van het domein op. En de stilte. De site is magnifiek aangelegd, met een beklijvend entreegebouw, een mooie herdenkingstuin en verder een weids landschap. Mochten de feiten die zich daar hebben afgespeeld zo gruwelijk niet zijn en je de gebouwen zou wegdenken, je zou je in een park wanen.

Het was een emotionele dag, maar het feit van daar allemaal als een grote familie te zijn betekende wel heel veel en was een bijzonder gevoel. De band tussen de kleinkinderen onderling was al heel sterk, door de afstand zien ze elkaar nu ook niet zo vaak, en dat weekend werden die banden alleen nog maar versterkt. Ondanks de bewogen dag hebben we er 's avonds nog een leuke avond aan kunnen breien met een etentje in een lekker restaurantje en door af te sluiten op de plaatselijke kermis waar alle kinderen zich eens konden uitleven.

Zondagochtend begaven we ons na een stevig Duits ontbijt naar Bullenhusen Damm. Huiveringwekkend. Een schooltje waar 20 Joodse kindjes werden opgehangen nadat ze medische proeven hadden moeten doorstaan en snel uit de weg moesten worden geruimd met de geallieerden op komst. Zelf ben ik niet tot in de kelder meegegaan waar de executies zijn gebeurd, het weekend was al ontroerend genoeg geweest en dat kon er even niet meer bij.

Na dit bezoek vertrok ieder gezin apart terug naar huis, danig onder de indruk van alle impressies en beelden, maar ook blij dat we dit hebben kunnen meemaken met de beste opa als gids. En niet te vergeten, Liesbeth die een dikke pluim verdient voor de puike organisatie.

Een herinnering voor het leven, voor ieder van ons!

Isabelle Duerinckx

Vervolg blz. 14 en 15

Koppig of volhardend? Het is maar hoe je het bekijkt, maar de voorbije jaren ging er geen familiebijeenkomst voorbij of ik probeerde weer maar eens een datum af te spreken om met de ganse familie, oma & opa, broer, zus en de gezinnen samen naar Neuengamme te gaan. Zelf vond ik het vooral belangrijk dat de kleinkinderen er ooit samen met opa zijn geweest. Ze kennen het verhaal, ze zien de beelden in het museum, ze komen mee op het Erekerkhof... maar samen daar kunnen zijn met opa, is toch nog van een andere orde. Dat heb ik aan de lijve mogen ondervinden.

De kinderen waren oud genoeg en opa nog niet te oud dus we konden een datum plannen. Een Chinees virus en een Russische dictator zorgden nog voor uitstel net als een nieuwe knie of was het een schouder deze keer? Maar uiteindelijk lukte het om een datum te prikken.

Hotel geboekt, restaurant gereserveerd... wijle weg!

Oma en opa in het vliegtuig, de rest met de auto met uren vertraging in de "stau". Nien, die met Erasmus in Napels studeert dreigt door vertragingen haar aansluitende vlucht te missen maar dat is buiten haar koppigheid of volharding gerekend. Vrijdagavond net voor middernacht waren we er allemaal of bijna toch. We misten enkele thuisblijvers om ons echt compleet te noemen. Maar toch.

Zaterdag rijden we in colonne naar het KZ waar Andreas - de gekende gids - ons staat op te wachten. We starten in de Gedenkhal. De confrontatie met het zien van onze eigen familienaam met ernaast een fotootje van bompas (dank u Katrin) doet iedereen de eerste keer slikken. En het zal niet de laatste keer zijn. Het beeld "de wanhoop van Meensel Kiezegem", de restanten van de serres waar opa vertelde dat op die plaats de assen werden gebruikt en zo ook de fysieke begraafplaats van zijn vader werd. Het crematorium en de toegangspoort waarlangs bompas het kamp moet zijn binnengekomen. Het kruipt onder je vel en er wordt nog veel geslikt die dag, ... door alle generaties.

We bedanken Andreas voor de boeiende rondleiding en gaan terug naar het hotel. Even bekomen om er 's avonds nog een fijne familie uitstap van te maken. De avond eindigt onverwachts op de plaatselijke kermis. Luka wist tante Isabelle al snel te overtuigen om ticketjes te sponsoren voor de wildste attractie. Zo ver kunnen de emoties op één dag uit elkaar liggen.

Een zacht bed en een ontbijt verder staan we alweer ingepakt aan de auto's met op het programma een bezoek aan de Bullenhusser Damm, een voormalig schooltje waar de gruwel van de nazi's een triest hoogtepunt heeft gekend. Een plaats waar het niet gaat om emotie weg te slikken. Hier grijpt de walging naar de keel, ook bij degenen die deze plek in het verleden al hebben bezocht.

Aansluitend staan we stil in de rozentuin en eren we de onschuldige slachtoffers van de Bullenhusser Damm.

Een vreemde plaats om ons weekend af te sluiten en weer afscheid te nemen. Iedereen reed of vloog weer naar Lubbeek, Betekom, Gaasbeek of Napels. Veilig thuis allemaal maar met nog één opdracht van opa: een verslagje van ons weekend... Gehoorzaam als ik ben: bij deze

Een weekend om nooit te vergeten, een verhaal dat nooit vergeten mag worden.

Frederic Duerinckx

Vzw N.C.P.G.R. Meensel-Kiezegem '44

Wij hopen dat u ook in het komende jaar onze vereniging blijft steunen

Het lidgeld voor 2024 bedraagt (minstens) 18 euro

(17 euro + 1 euro administratie)

“Een extraatje wordt zeer gewaardeerd”

Inbegrepen in deze ledenvoordelen :

Een persoonlijke lidkaart wordt u thuis toegestuurd

Periodieke nieuwsbrief in gedrukte vorm thuis bezorgd

Gratis toegang tot onze evenementen

10 % korting op onze publicaties: boeken, films

Indien u nazaat bent van een oorlogsslachtoffer van Meensel-Kiezegem sluit u automatisch aan bij N.C.P.G.R.- Nationaal en ontvangt u tevens het periodieke Tijdschrift “Kracht”

Een overschrijvingsformulier kan u vinden inclusief deze editie

Mededeling : lidgeld 2024, uw naam en adres

Rekeningnummer: BE84 7340 3632 1859

Graag betaling uiterlijk tegen 15 februari 2024

Wie contant betaalt of reeds betaald heeft hoeft hier uiteraard geen rekening mee te houden